

Zon op Cornelis Douwes

PLAN VAN AANPAK

Gemeente Amsterdam

19 juni 2020

Inhoud

1. Aanleiding & inleiding
2. Projectinhoud
 - a. Doelstelling
 - b. Scope
 - c. Verantwoordelijkheden betrokken partijen
 - d. Relatie andere projecten & activiteiten
3. Aanpak
4. Projectbeheersing
 - a. Organisatie
 - b. Kwaliteit
 - c. Planning
 - d. Budget
5. Risico's & mitigerende maatregelen

1. Aanleiding & inleiding

De gemeente Amsterdam heeft ambitieuze doelstellingen met betrekking tot de energietransitie. Om de stad leefbaar te houden voor toekomstige generaties wil de gemeente Amsterdam de CO₂-uitstoot in 2030 met 55% terugdringen ten opzichte van 1990 en in 2050 met 95% terugdringen. Daarbij heeft de gemeente Amsterdam de ambitie haar stad volledig aardgasvrij te maken voor 2040.

Deze doelstellingen zijn opgenomen in de Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal (AKN) en is onlangs goedgekeurd door de raad. Daarmee is ook goedkeuring gegeven aan een Klimaatfonds a EUR 150 mln. Specifiek voor zonne-energie werkt Amsterdam aan het uitvoeringsprogramma '2020 het jaar van de zon'. Met een gerichte doelgroepen aanpak moet het gebruik van zonne-energie versneld worden bij zowel woningen als bedrijven.

Een van de doelgroepen die binnen de zakelijke markt wordt onderscheiden is bedrijventerreinen. De gemeente Amsterdam wil het verduurzamen van dergelijke terreinen versnellen. Bedrijventerreinen zijn namelijk niet alleen verantwoordelijk voor veel CO₂-uitstoot, maar bieden tegelijkertijd veel kansen voor de energietransitie en meer specifiek voor duurzame opwek van elektriciteit met zonnepanelen. Zo ook bedrijventerrein Cornelis Douwes: een modern bedrijfengebied in Amsterdam Noord, ontwikkeld vanaf 1995.

In Amsterdam zijn vele voorbeelden van ondernemers die al duurzaam zijn, volledig CO₂-neutraal of zelfs energiepositief. Deze koplopers inspireren en laten zien dat duurzaamheid en ondernemerschap hand-in-hand gaan, sterker nog, elkaar versterken. Om de verdere verduurzaming van de zakelijke markt te bereiken gaat het er om een beweging op gang te brengen. We realiseren ons dat ondernemers moeten kunnen blijven ondernemen. Maar wel steeds meer duurzaam.

In 2020 is er subsidie 'projectvoorbereiding gebiedsgericht verduurzamen' verleend aan NDSM Energie voor een project om ondernemers te activeren en te ondersteunen in de overstap op zonne-energie. Hiervoor is inmiddels een proces en activatiestrategie ingericht. Dit project (hierna 'traject 1') geeft al een aantal inzichten en pijnpunten dat kan worden meegenomen in het hier beschreven projectplan.

Dit projectplan is veelomvattender. Hier willen we een grotere groep ondernemers benaderen en overtuigen met specifieke proposities om zodoende het hele gebied te benaderen en uiteindelijk te activeren.

2. Projectinhoud

Doelstelling

“Geen dak onbenut! Alle daken vol!”

Hoofddoel is een versnelling van zonne-energie op geschikte daken op bedrijventerrein Cornelis Douwes.

Overige doelen:

- Dit project dient als pilot. Doel is ook om een aanpak mbt zon op bedrijventerreinen te ontwikkelen welke opgeschaald kan worden naar andere terreinen.
- Helderheid bij bedrijven over de plannen en ontwikkelingen van Haven-Stad.
- Draagvlak energietransitie verbeteren. 2020 is door Gemeente Amsterdam uitgeroepen tot jaar van de zon!
- Meer en beter contact met bedrijven. Eventueel organisatiegraad verbeteren door beheergroep om te zetten naar BIZ, zodat ook andere (duurzame) thema's eenvoudiger op te pakken zullen zijn.

Beoogde resultaten:

- Minimaal 40% van alle geschikte daken worden voorzien van zonnepanelen in 2025.
- Minimaal 40% van potentieel opgesteld vermogen is geïnstalleerd in 2025.
- Fasering in realisatie in komende jaren richting 2025.
- In 2020 wordt ingezet op:
 - o 60 scans
 - o 10 aanvragen voor SDE++ subsidieronde in november 2020 voor bedrijven met een grootverbruikers (GV) aansluiting
 - o 10 gerealiseerde zonnedaken met een kleinverbruikers (KV) aansluiting
 - o 2 bijeenkomsten georganiseerd, eventueel online ivm richtlijnen Corona
- Alle bedrijven geïnformeerd over duurzaamheid en rol bedrijven en specifiek over mogelijkheden mbt zonnepanelen en plannen Haven-Stad.
- Uitgewerkte proposities (en processen) voor verschillende situaties/doelgroepen, inclusief een propositie voor vastgoedeigenaren met huurders
- Succesvolle aanpak voor ontwikkeling zon op bedrijventerreinen

Bedrijven met een GV-aansluiting (>3x80 Ampère) kunnen gebruik maken van de SDE++ subsidie regeling van de overheid. Bedrijven met een KV-aansluiting (≤ 3x80 Ampère) kunnen gebruik maken van andere regelingen, zoals salderen, KIA, MIA.

Scope

Gebied:

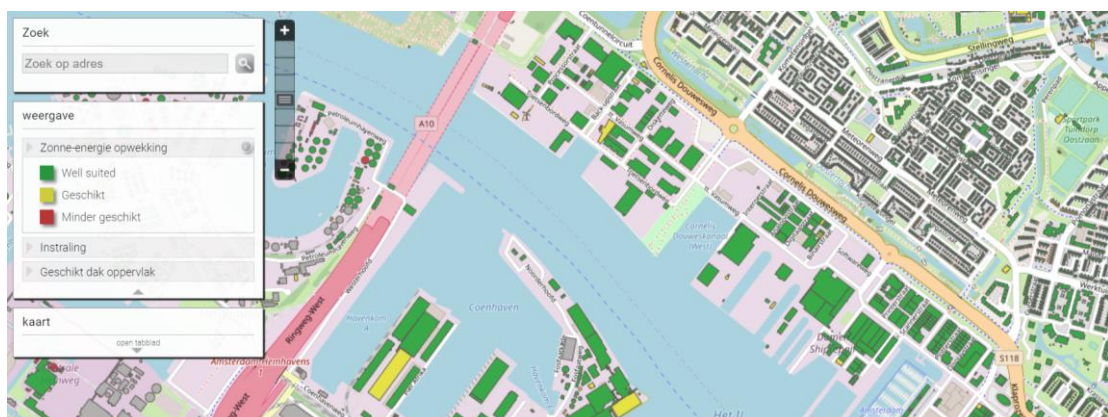
Het project richt zich op dakeigenaren op bedrijventerrein Cornelis Douwes in Amsterdam Noord. Van oorsprong was dit gebied een polder welke diende als agrarisch gebied tot de gemeente besloot om in het kader van de bloei van de Amsterdamse scheepvaart en havenindustrie het Noordzeekanaalgebied verder te ontwikkelen. Zo ontstond het shipdock-terrein maar vanaf 1995 werd het tot een modern kantoor- en bedrijfengebied ontwikkeld. Cornelis Douwes is onderdeel van de Noordelijke IJ-oever en vervult hiermee een belangrijke functie als verbinding tussen Amsterdam en Zaanstad en de rest van Noord.

Het gebied heeft een oppervlakte van 49,5 hectare en telt zo'n 120 bedrijfspanden met een totaal dakoppervlak van ca 18 hectare (zie bijlage voor een gedetailleerde kaart). Er is tot op heden echter nog veel dak onbenut (< 10 daken met zonnepanelen). Ervan uitgaand dat 75% van het dakoppervlak gebruikt kan worden en dat er reeds wat zonnepanelen zijn geplaatst (0,863 MW tot nu toe), blijft er een potentie over van ca 12,5 hectare plat dak met een potentieel opgesteld vermogen van 12-15 MW aan zonnepanelen. Zie bijgevoegd een gedetailleerde kaart van het gebied.

Bedrijventerrein Cornelis Douwes maakt onderdeel uit van de plannen in het kader van Haven-Stad; een grote gebiedsontwikkeling met een forse woningbouwopgave. Relevante afspraken qua tijdslijn:

- Convenant Houthavens tot 2029, wat betekent dat er afgesproken is dat er tot die tijd geen woningbouw zal plaatsvinden.
- Transformatie van Cornelis Douwes zal mogelijk gemaakt worden vanaf 2029 doordat het bestemmingsplan kan worden aangepast. Daadwerkelijke transformatie is aan de markt.
- Voor de bedrijven die in de Coen- & Vlothaven zijn gevestigd geldt verder de toezegging dat bedrijven die dat willen en die tot die tijd contracten hebben tot 2040 kunnen blijven. Dit is relevant qua milieucontouren.

In al deze gebieden spant de gemeente zich in om de vragen over de fasering van Haven-Stad te beantwoorden en de zorgen over snelle transformatie weg te nemen.

Figuur: geschikte daken voor zonnepanelen (bron: Zonatlas)

Thema:

Focus ligt op versnellen van zonne-energie. Energiebesparing is een thema wat ook vaak meegenomen wordt in de scans, maar is in principe buiten scope. Overige duurzame thema's zoals bijvoorbeeld circulaire economie of aardgasvrij zijn ook buiten scope. Desalniettemin is het goed te beseffen dat deze thema's voor de meeste ondernemers allemaal vallen onder het hoofdthema duurzaamheid. Daarom zullen we hier in de gesprekken met ondernemers pragmatisch mee omgaan en ook de verbinding leggen met andere programma's en initiatieven.

Proces:

Het project richt zich op het proces tm SDE++ subsidieaanvraag november 2020 voor bedrijven met een GV-aansluiting. Het verdere proces tm realisatie en daaropvolgende opschaling is buiten scope. Voor bedrijven met een KV-aansluiting is het proces inclusief realisatie wél binnen scope, mits de installateurs tijdig beschikbaar zijn.

De komende periode krijgen we inzicht in de behoefte en interesse van de bedrijven en de vragen rondom realisatie. Ook het aantal bedrijven dat over zal gaan tot het realiseren van zonnepanelen is, mede gezien de doelstelling (40% van de daken benut) leidend om de vervolginzet te bepalen.

Verantwoordelijkheden betrokken partijen

Gemeente Amsterdam:

De Gemeente Amsterdam (programma Amsterdam Klimaatneutraal, Stadsdeel Amsterdam-Noord, programma Haven-Stad) is in de lead voor dit initiatief en levert tevens de projectleider die zorgdraagt voor het behalen van de beoogde resultaten. De projectleider zorgt voor een goede afstemming en samenwerking met de overige betrokken partijen.

De Gemeente Amsterdam biedt gratis zon- en energieadviezen met een begeleidingstraject aan voor bedrijven en organisaties.

Tot slot biedt de Gemeente Amsterdam de nodige financiële faciliteiten, zoals bijvoorbeeld een lening met gunstige voorwaarden uit het Duurzaamheidsfonds. Ook heeft zij subsidie ('Ruimte voor Duurzaam Initiatief') verstrekt aan NDSM Energie om zon op bedrijfsdaken op de Noordelijke IJ-oever te versnellen.

Beheergroep Cornelis Douwes:

In de beheergroep Cornelis Douwes zijn veel bedrijven en ondernemers vertegenwoordigd uit het gebied. De beheergroep zich echter niet alleen op zaken mbt beheer maar vooral ook op nieuwe ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld het bevorderen van zonne-energie. De beheergroep vormt dus een ideaal kanaal richting de bedrijven en ondernemers en de bijeenkomsten zijn een mooi moment om het project onder de aandacht te brengen.

VEBAN:

VEBAN is dé ondernemersvereniging van Amsterdam – Noord. Zij behartigt de belangen van de ondernemers en zet zich in voor een goed ondernemersklimaat. Zij organiseren regelmatig (netwerk)bijeenkomsten en kunnen hun achterban interesseren en mobiliseren voor dit initiatief o.a. door hun communicatiekanalen in te zetten.

NDSM energie:

NDSM Energie is een ondernemerscoöperatie met als doelstelling de NDSM-werf (en omliggende gebieden zoals Cornelis Douwes) in Amsterdam-Noord duurzamer te maken. NDSM heeft een aanvraag gedaan voor de subsidieregeling 'Ruimte voor duurzaam initiatief: Projectvoorbereiding' van de Gemeente Amsterdam om zon op bedrijfsdaken aan de Noordelijke IJ-oever te versnellen. Deze subsidie is inmiddels toegekend.

NDSM Energie zet zich in voor een groei van het aantal zonnepanelen op dak en door dakeigenaren actief te informeren, te verbinden met deskundigen en de ontwikkeling op andere manieren te faciliteren en te stimuleren. Daarnaast maakt NDSM Energie inzichtelijk tegen welke barrières ondernemingen op het NDSM en Cornelis Douwesterrein lopen om te investeren in zonnedaken. Hiermee kan beleid aangepast worden en de aanpak en proposities verder worden geoptimaliseerd.

Zoncoalitie:

Zoncoalitie is een onafhankelijk platform voor advies en ontwikkeling van zonnestroom projecten. De Zoncoalitie is een partner van NDSM Energie in dit project voor uitvoering en realisatie van zonnepanelen. Zij zorgen voor de technische en financiële haalbaarheidsstudie, waarna de dakeigenaar vervolgens kan kiezen uit meerdere offertes. De aandacht van de Zoncoalitie gaat voornamelijk uit naar grote daken (>500 m²) waarvoor SDE+ subsidie aangevraagd kan worden.

Burgercoöperaties Amsterdam Energie/Onze Energie/Zuiderlicht/etc:

Gezien de zakelijke doelgroep spelen burgercoöperaties naar verwachting geen rol in dit project. Alleen wanneer het opportuun blijkt om een of meerdere postcoderoosinitiatieven te ontwikkelen zal de samenwerking met hen gezocht worden om te realiseren. Deze mogelijkheid kan zich bijvoorbeeld aandienen wanneer een dakeigenaar op zoek is naar externe financiering en/of de SDE++ subsidiepot niet toereikend is.

Relatie andere projecten & activiteiten

Programma Haven-Stad:

Verreweg de belangrijkste gebiedsopgave is de forse woningbouwopgave in het kader van Haven-Stad en in bredere zin de transformatie van de Noorder IJ-oever naar een modern woon-werkgebied, dat als onderdeel van het plangebied Zaan-IJ de verbinding vormt tussen Amsterdam en Zaanstad en de rest van Noord.

De huidige Amsterdamse woningbouwopgave is een ontwikkeling die zijn weerga niet kent, nooit eerder in de geschiedenis werd er zoveel gebouwd in en om Amsterdam. Deze ontwikkelingen kunnen niet los gezien worden van een aanzienlijke energievraag. Met het oog op de toenemende elektrificatie van de energievraag, de uitfasering van aardgas en van conventionele gecentraliseerde fossiele energieproductie – voor Amsterdam specifiek: de sluiting van de Hemwegcentrale – zal dit vraagstuk alleen maar meer in belang toenemen.

Transformatie naar woon-werk gebied woningbouw zal plaats kunnen vinden vanaf 2029 (Convenant Houthavens). Aandachtspunten zijn de toekomstplannen van bedrijven die een milieucontour over dit gebied werpen, zoals Damen en specifiek de cultuurhistorische waarde van de bebouwing van Damen en de kades. In al deze gebieden spant de gemeente zich in om de vragen over de fasering van Haven-Stad te beantwoorden en de zorgen over snelle transformatie weg te nemen.

Aanpak Verduurzaming Zakelijke Markt:

Onderdeel van de Routekaart Amsterdam Klimaatneutraal is verduurzaming zakelijke markt. De zakelijke markt is namelijk verantwoordelijk voor een aanzienlijk deel van de CO₂-uitstoot in Amsterdam (22,4%). We hebben het hier over commerciële dienstverlening (MKB). AKN is daarom samen met EZ een specifieke verduurzamingsaanpak voor de zakelijke markt aan het ontwikkelen met als hoofddoel een energiezuinige gebouwde omgeving. Hierbij wordt ingezet 3 sporen:

- Informeren met bewustwording als basis
- Ondersteunen van bedrijven die (bovenwettelijk) willen verduurzamen
- Reguleren en handhaven

Omdat de zakelijke markt zo enorm divers is wordt er naast een generieke aanpak ook een maatwerkaanpak ontwikkeld die zich specifiek richt op collectieven (branches, ondernemersorganisaties, BIZzen en bedrijventerreinen). Qua bedrijventerreinen wordt er specifiek gefocust op Amstel III, de Sloterdijken, cluster Landlust/Westerkwartier, en Business Park Amsterdam Osdorp.

2020 Jaar van de Zon:

2020 is het jaar van de zon. Samen met bewoners, coöperaties, bedrijven en instellingen zorgen we ervoor dat Amsterdam een aantrekkelijke en leefbare stad blijft. Een duurzame stad die gaat voor 100 procent schone energie. Een stad waar geen dak onbenut blijft. En waar ook bewoners zonder eigen dak kunnen profiteren van zonne-energie.

Het feit dat 2020 is uitgeroepen tot jaar van de zon geeft extra zichtbaarheid aan het project Zon op CoDo, via de verschillende kanalen die voor communicatie ingezet worden.

Project Zon op De Heining:

Op bedrijventerrein De Heining (Sloterdijk IV) is een vergelijkbaar project opgezet als op Cornelis Douwes met als hoofddoel zonne-energie te versnellen op bedrijfsdaken. Insteek is om samen met projectleider Ivo Snijders op te trekken bij het ontwikkelen en uitvoeren van een succesvolle aanpak met interessante propositities.

Taskforce Duurzaam Herstel:

In het kader van de corona crisis is er een taskforce opgericht met als doel de economie te stimuleren en daarbij tegelijkertijd de verduurzaming een extra impuls te geven. Zo zijn er inmiddels een vijftal 'motoren' benoemd om invulling te geven aan dit duurzame herstel:

- Renovatiemotor
- Zonmotor
- Warmtemotor
- Gemeentegebouwenmotor
- Duurzame initiatievenmotor

Verdere meer specifieke plannen, ideeën en maatregelen worden momenteel uitgewerkt. Dit kan een (positieve) invloed hebben op project Zon op CoDo.

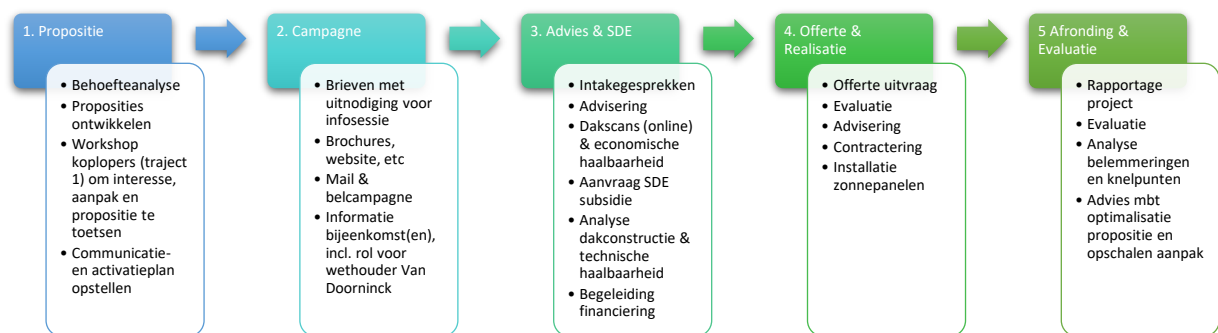
3. Aanpak

Het doel is om met een gebiedsgerichte aanpak samen met de bedrijven en ondernemers tot een versnelling te komen van zonne-energie op geschikte daken.

Met een persoonlijke aanpak zullen gratis energiescans aangeboden worden. Met deze scans kunnen we dakeigenaren voorzien van de juiste kennis en inzichten en door ze te ontzorgen in het proces willen we ze enthousiasmeren om te investeren in zonne-energie. Door dit proces te volgen worden barrières en knelpunten inzichtelijk gemaakt die het proces vertragen om zonnepanelen op bedrijfsdaken te installeren. Dit geeft input voor het verder optimaliseren van de proposities en aanpak zodat er opgeschaald kan worden naar andere bedrijventerreinen.

Fasering:

Het project wordt in verschillende fases uitgevoerd:

Hierbij dient te worden opgemerkt dat Fase 4 Offerte & Realisatie niet in scope van dit project is wanneer het bedrijven met een GV-aansluiting betreft, want het project richt zich op het traject tm SDE++ subsidieaanvraag in november 2020.

1. Propositie

Bij zon op bedrijfsdaken zijn veel verschillende situaties denkbaar (grote en kleine daken, VVE's, huurder-verhuurder, etc) en niet alle ondernemers hebben dezelfde behoeftes en wensen. Voor het project Zon op CoDo zullen de projectpartners (Gemeente Amsterdam ism NDSM Energie, Amsterdamse Zoncoalitie en Zon&Co) verschillende op maat gemaakte proposities ontwikkelen en toepassen. Denk hierbij aan:

- Dakeigenaar met een GV-aansluiting
- Dakeigenaar met een KV-aansluiting
- Dakeigenaar is verhuurder met een of meerdere huurders in het bedrijfspand
- Vereniging van eigenaren (VVE)

Naast verschillende exploitatievormen zijn er diverse financieringsopties, om de gekozen exploitatievorm in de praktijk mogelijk te maken. Lenen bij een bank of fonds, leaseconstructies en crowdfunding zijn hiervan de belangrijkste voorbeelden. Indien hierin interesse is kan er bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van de postcoderoosregeling, waarbij een eigenaar zijn dak beschikbaar stelt voor zonsysteem waarin anderen investeren. Om deze propositities te ontwikkelen zullen een aantal stappen doorlopen worden:

1. Doelgroep wordt gesegmenteerd en verschillende 'klantgroepen' worden gedefinieerd;
2. Behoeften en pijnpunten worden onderzocht;
3. Concept propositities, inclusief proces & klantreis, worden ontwikkeld en getoetst;
4. Een communicatie- en activatieplan wordt opgesteld. Hierin wordt ook de communicatie over de plannen van Haven-Stad opgenomen.

Om de eerste behoeften en pijnpunten in kaart te brengen en de interesse in de propositities en aanpak te toetsen zal een workshop met de koplopers (traject 1) belegd worden.

2. Campagne

In deze fase zullen de projectpartners (Gemeente Amsterdam en NDSM Energie) ondernemers benaderen, enthousiasmeren en activeren om te investeren in zonne-energie. Het nog uit te werken communicatie- en activatieplan zal hiervoor dienen als handleiding. Dit zal de volgende onderdelen bevatten:

- Brochure en website met informatie over het project en de verschillende propositities
- Brieven met uitnodiging voor informatiebijeenkomst
- Mail- & belcampagne
- Informatiebijeenkomst(en), incl. rol voor wethouder Van Doorninck

Er zal specifiek aandacht besteed worden aan de diverse doelgroepen die het terrein kent en hoe we die doelgroepen gaan bereiken en activeren. Extra complex zijn bijvoorbeeld de buitenlandse beleggers die we via hun vastgoedbeheerders moeten benaderen. Om het project en de verschillende propositities onder de aandacht te brengen zal niet alleen gebruik worden gemaakt van het netwerk van NDSM Energie, maar ook van het netwerk en de communicatiekanalen van de Beheergroep Cornelis Douwes en de VEBAN. Daarbij zullen ook de ondernemers die al zonnepanelen hebben een rol spelen, zoals bijvoorbeeld Fiction Factory. Zij hebben immers een voorbeeldfunctie en kunnen optreden als ambassadeurs van het project en zonne-energie in het algemeen.

3. Advies & SDE

Wanneer ondernemers aangeven dat ze interesse hebben in zonnepanelen en de mogelijkheden willen verkennen volgt een intakegesprek met NDSM Energie. Tijdens dit gesprek worden de behoeften en technische mogelijkheden in kaart gebracht. Vervolgens wordt een dakscan uitgevoerd en wordt de economische haalbaarheid in kaart gebracht door de Zoncoalitie waarna de SDE++ subsidie wordt aangevraagd (indien GV-aansluiting).

Hierop volgt een technische haalbaarheidsstudie uitgevoerd door de Zoncoalitie. Hierbij worden de volgende aspecten onderzocht:

- Constructie – heeft het dak voldoende draagkracht?

- Dakdekking – welk type dakdekking is aanwezig en in welke staat verkeert het dak? Wanneer is er onderhoud/vervanging nodig?
- Elektrische inpassing – kan de opgewekte energie een directe bestemming krijgen of worden terug geleverd aan het net en wat is de capaciteit? Zowel check in meterkast als op het net (via Liander).

Na deze haalbaarheidsstudie wordt een eventuele aanpassing op het systeemontwerp gedaan en wordt er advies gegeven omtrent exploitatiemodellen, financiering, fiscaliteit en juridische aspecten.

4. Offerte & Realisatie

Als het dak geschikt blijkt en het financieel zin heeft, kan de dakeigenaar op basis van het systeemontwerp offertes aanvragen. De Zoncoalitie kan hierin voorzien door een gerichte uitvraag richting haar leden (aanbieders van zonnepanelen) te doen. De ondernemer evalueert, eventueel met hulp van NDSM Energie, en kiest de beste offerte waarna het contract getekend wordt en tot installatie zal worden overgegaan.

In deze fase worden eventueel ook Power Purchase Agreements afgesloten en worden dakeigenaren begeleid in de financiering met vreemd vermogen.

5. Afronding & Evaluatie

Gedurende het gehele project worden belemmeringen en knelpunten geanalyseerd voor een verdere optimalisatie van de proposities en aanpak. Ook monitoring van de voortgang en bijsturing vindt plaats op continue basis. Deze voortgang zal worden gevisualiseerd met behulp van een kaart van het gebied. Deze kaart zal ontwikkeld en bijgehouden worden door de Gemeente Amsterdam.

4. Projectbeheersing

Organisatie

Opdrachtgever (bestuurlijk):

- Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling en Duurzaamheid – Marieke van Doorninck

Opdrachtgevers (ambtelijk):

- Amsterdam Klimaatneutraal – Art van der Giessen/Eline Hoogendijk
- Stadsdeel Amsterdam Noord – Miranda Zwiers
- Haven Stad – Lubbert Hakvoort

Projectteam:

- Amsterdam Klimaatneutraal – Laurens Wiersma (Projectleider)
- Amsterdam Klimaatneutraal – Yurhan Kwee
- Stadsdeel Amsterdam Noord – Harry Kraan
- Haven Stad – Karlijn Kokhuis / Marcel Bloemendal
- NDSM Energie – Bart-Jan van Hilten
- Zoncoalitie – Alex Muhring

Kwaliteit

Communicatie is een belangrijk aandachtspunt, zeker gezien de gevoeligheid rond Haven-Stad en de gevoeligheid in deze tijden van Corona. Belangrijk dit goed af te stemmen en hier regie op te voeren. Juiste tone-of-voice zoeken. Ondernemers hoeven niet met zijden handschoentjes aangepakt te worden, maar het is cruciaal oog te hebben voor hun situatie. Groot risico om anders de plank mis te slaan. Daarom ten allen tijde vermijden om project zon op bedrijfsdaken en bijbehorende proposities te 'pushen'.

Goede samenwerking met partners is randvoorwaarde voor succes. Stakeholdermanagement en oog hebben voor de verschillende belangen en verhoudingen is essentieel. Om dit te borgen vindt er regelmatig een overleg plaats tussen de projectpartners. Hierdoor kan er ook gezamenlijk sturing worden gegeven aan het project.

Planning

Fase 1 Propositie:	april – juli 2020
Fase 2 Campagne:	juni – oktober 2020
Fase 3 Advies & SDE:	juni – november 2020
Fase 4 Offerte & Realisatie:	november 2020 – 2021
Fase 5 Afronding & Evaluatie:	november – december 2020

Budget

Om het project uit te voeren wordt door de Gemeente Amsterdam een externe projectleider van Krachtwerk (Laurens Wiersma) ingehuurd. Daarnaast heeft de Gemeente Amsterdam subsidie toegekend aan NDSM Energie om bij te dragen aan een versnelling van zon op bedrijfsdaken op het Cornelis Douwes terrein. Voor de inzet van de overige teamleden worden geen kosten in rekening gebracht.

Voor de campagne worden er kosten gemaakt qua communicatie en activatie. Een deel van deze kosten (€1250,-) zijn inbegrepen in de toegekende subsidie aan NDSM. Het resterend deel zal worden bekostigd door de Gemeente Amsterdam. Tot slot biedt de Gemeente Amsterdam gratis zonadviezen met een begeleidingstraject aan voor bedrijven en organisaties.

NB. Exacte begroting volgt wanneer offertes en voorstellen zijn geaccordeerd.

5. Risico's & mitigerende maatregelen

Risico's	Mitigerende maatregelen
Potentie zonnepanelen minder goed met oog op plannen Haven-Stad. Door onzekerheid over toekomst zijn ondernemers minder geneigd te investeren.	Goede informatie en heldere communicatie.
Door corona crisis kunnen/willen ondernemers momenteel niet investeren in duurzaamheid	Waar mogelijk ook benadrukken dat investeren in zonnepanelen en energiebesparende maatregelen op de langere termijn juist zorgt voor een kostenreductie. Afstemmen en samenwerken met Tasforce Duurzaam Herstel.
Ondernemers hebben iets anders aan hun hoofd. Door nu zonnepanelen onder de aandacht te brengen kan je volledig de plank misslaan (en hier ook bij toekomstige initiatieven last van houden → reputatieschade).	Goede communicatie met juiste tone-of-voice is essentieel. Scherp op zijn dat er niet 'gepusht' wordt.
Door corona maatregelen is het niet mogelijk face-to-face bijeenkomsten te organiseren	Online bijeenkomsten van maken (eventueel i.s.m. Fronteer)
Netcapaciteit is niet toereikend voor het beoogd opgesteld vermogen aan zonnepanelen (congestie).	Check bij Liander mbt opgesteld vermogen wat nog ingepast kan worden op het net. Indien nodig, verzwaring van het net (capaciteit uitbreiden).
Regelgeving verandert mbt saldering	Lobby
SDE++ subsidieregeling verandert	Lobby
SDE++ subsidiepot is niet toereikend	Verken alternatief met postcoderoosregeling of anders wachten tot de volgende SDE++ ronde